

NYHEDSBREV NR. 7 - 2004 - ÅRGANG 2

Indhold

Hjælp til ruiner i forfald	s. 2
13.000 så på herregårde	s. 3
Rekordinteresse for digitale projekter	s. 4
Hammerværk fredes	s. 5
Skattejagt på Historiens Dag	s. 6

Fokus på nationalparker naturhistorie

Nationalparker skal være Kulturarvsstyrelsens satsningsområde på det naturhistoriske område.

Dermed ønsker man at styrke de naturhistoriske museers muligheder for at bidrage med viden og ekspertise, så de naturhistoriske perspektiver får en mere central rolle i debatten om de kommende nationalparker.

Satsningen betyder også, at Kulturarvsstyrelsen i højere grad vil give tilskud til projekter, der har fokus på nationalparkerens naturhistorie, så udvikling på det felt bliver intensiveret.

Det er en del af Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt med Kulturministeriet, at styrelsen skal udpege et satsningsområde for hver af de centrale dele af styrelsens historiske virkefelter: kultur, kunst og natur. Satsningsområderne gælder for perioden 2004 – 2007. Industrisamfundet blev udpeget som det første satsningsområde på det kulturhistoriske område. Nu har Kulturarvsstyrelsen efter indstilling fra det faglige råd for naturhistorie besluttet,

at nationalparker skal være et tilsvarende tema på det naturhistoriske område.

”Der er brug for, at vi får det historiske perspektiv på natur ind i debatten om de fremtidige nationalparker. Biologien og geologien i et område er væsentlige kriterier for at udvælge nationalparker, og derfor skal de naturhistoriske museer have langt større muligheder for at være med. Museerne kan dokumentere et områdes nuværende og tidligere naturtilstand og beskrive vigtige naturforandringer ved samspillet mellem kultur og natur. De naturhistoriske museer vil kunne hjælpe med at afklare den biologiske og geologiske mangfoldighed og udvikling i et område, så man bedre kan vurdere, om områderne har potentiale som nationalparker,” siger museumskonsulent Hanne Larsen, Kulturarvsstyrelsen.

Der er allerede eksempler på, at de naturhistoriske museer inddrages aktivt i arbejdet med nationalparker. F.eks. deltager Naturhistorisk Museum i forbindelse med pilotprojektet for Mols Bjerge, og Østsjællands Museum i forbindelse med pilotprojektet for Møn.

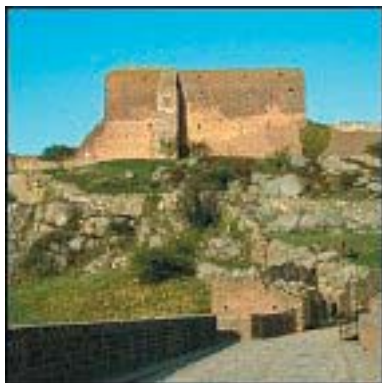
Forsættes side 3

KULTURARVSSTYRELSENS
NYHEDSBREV

SLOTSHOLMSGADE 1
1216 KØBENHAVN K
TLF 72 26 51 00

REDAKTION:
KENNETH BO JØRGENSEN
kbj@kuas.dk
TLF 72 26 51 15

Hjælp på vej til ruiner i forfald

Der er hjælp på vej til de historiske danske fortidsminder.

I en bred finanslovsaftale på kulturområdet med de radikale, Kristendemokraterne, SF og Dansk Folkeparti har regeringen sat 200 millioner kroner ekstra af til kunst og kultur.

Nogle af disse nye midler vil gå til at sikre fortidsminder og arkæologiske udgravninger. Over de næste fire år bliver

der i alt 20 millioner kroner ekstra til at restaurere en række af Danmarks mest markante historiske bygningsanlæg og monumenter.

Kulturminister Brian Mikkelsen var i sommer på besigtigelsestur med Kulturarvsstyrelsen, der har ansvaret for istandsættelse og vedligeholdelse af de danske fortidsminder og ruiner. På turen fik ministeren en orientering om den generelle tilstand for de danske ruiner og megalitter. Og han så selv tilstanden på Trøjborg-ruinen, der har akut behov for vedligeholdelse. Allerede da sagde kulturministeren:

”Der er ingen tvivl om, at der bliver behov for en forstærket indsats i de kommende år, hvis vi vil – og det vil vi – bevare disse meget vigtige vidnesbyrd fra vores fælles kulturarv. Hvordan det skal gøres, må jeg se nærmere på.”

Og nu ligger pengene der. Kulturarvs-

styrelsen er derfor gået i gang med at undersøge, hvor de kan gøre mest gavn. Det sker ud fra den tilstandsvurdering, som er foretaget.

”Nogle af vore vigtigste ruiner er Hammershus, Vordingborg Slotsruin med Gåsetårnet, Absalons Borg under Christiansborg, Gurre Slotsruin, Vitskøl Klosterkirke og Kalø Slotsruin, som vi selvfølgelig ønsker at bevare for eftertiden. Men nu vil jeg afvente de faglige vurderinger fra Kulturarvsstyrelsen,” siger kulturminister Brian Mikkelsen.

Kulturarvsstyrelsens direktør, Steen Hvass, har bedt kontoret for Fortidsminder om at komme med oplæg til restaureringsplaner. Når styrelsen har prioriteret arbejdet, vil det blive udført af bl.a. Nationalmuseets eksperter på området.

”Af de ca. 3000 fortidsminder fra historisk tid er omkring 500 anlæg særlig vedligeholdelseskrævende. Det er ruinerne af de store konge- og bispeborge, ruiner af kirker og klostre, som blev opgivet i forbindelse med reformationen, og stensatte voldsteder fra befæstede herregårde. Så vi skal sikre, at vi får maksimal udbytte af denne ekstra indsats,” siger Steen Hvass.

højere grad går uden om områder, hvor der er skjulte fortidsminder. På den måde kan man bevare fortidsminderne under jorden som en skjult ressource for fremtidens arkæologer.

”I forvejen har vi sørget for, at staten kompenserer, hvis der er tale om almindelige familier, der støder på fortidsminder, når de f.eks. skal grave ud til et nyt hus. På samme måde er der mulighed for, at staten kan kompensere, når der er tale om erhverv, der støder på fortidsminder, f.eks. landbrug og skovrejsning. Nu kan vi også i højere grad hjælpe råstofudvindere. Meningen med loven har jo aldrig været at belægge visse erhverv med nye udgifter. Meningen har været at beskytte vores fortidsminder. Det virker i det store og hele, og nu har vi så fået en ekstra mulighed for at hjælpe der, hvor det engang imellem gør ondt,” siger kulturminister Brian Mikkelsen.

Mere støtte til nød-udgravninger

Flere vil blive holdt skadesløse, hvis de støder på skjulte fortidsminder, når de er i gang med et bygge- eller anlægsprojekt.

Det er en af konsekvenserne af regeringens brede finanslovsaftale på kulturområdet med de radikale, Kristendemokraterne, SF og Dansk Folkeparti. I alt er der sat 200 millioner kroner ekstra af til kunst og kultur. Heraf 20 millioner kroner til at sikre fortidsminder og arkæologiske udgravninger over fire år. (Se artikel ovenfor).

Men også otte millioner kroner ekstra til arkæologiske udgravninger over de

samme fire år.

De ekstra otte millioner kroner skal specielt bruges til at hjælpe med arkæologiske nødudgravninger, når f.eks. råstofudvindere støder på fortidsminder under deres virksomhed, det kan f.eks. være i grusgrave.

Støtten er blevet aktuel efter indførelsen af den ny museumslov, der gør bygherren økonomisk ansvarlig for de arkæologiske arbejder i forbindelse med et bygge- eller anlægsarbejde.

Målet er, at flere bygherrer vil justere deres bygge- eller anlægsplaner, så de i

13.000 besøgte danske herregårde

Mindst 13.000 deltog i arrangementerne i forbindelse med Bygningskulturens Dag 2004, da temaet var "Herregården".

Det viser en evaluering af Bygningskulturens Dag 2004, der fandt sted 11.- 12. september. 122 arrangører er blevet bedt om at vurdere forløbet op til og på selve dagen. 72 skemaer blev besvaret. Dermed må det reelle deltagerantal formodes at være væsentligt højere end de 13.000. Ved de enkelte arrangementer var der deltagerantal på op til 1200.

Den generelle opfattelse var, at årets tema skabte bred interesse, langt større end tidligere års temaer. F.eks. var der kun 80 arrangementer i 2003, da temaet var "Bygninger ved vandet". I år var de fleste kommuner med på den ene eller anden måde.

Der var stor tilfredshed med det materiale, som styrelsen udsendte. Herregårdshæftet måtte endda genoptrykkes.

Ca. halvdelen fandt, at hjemmesiden for Bygningskulturens Dag var velfungerende og informativ, mens den anden halvdel rettede en væsentlig kritik

mod, at kun få brugte den, og at administrationen af den var uhensigtsmæssig. Styrelsen vil derfor forbedre den til næste år og integrere den med styrelsens egen hjemmeside.

For at udbrede kendskabet vil styrelsen også overveje egentlig annoncering, selv om der var enighed om, at der i år var rekordstor dækning af dagen, primært i lokalpressen.

108 herregårde var åbne for offentligheden på dagen, heraf flere, der normalt er lukkede. Men variationen i arrangementerne var stor med rundture og foredrag, hestevognskørsel, høstgudstjeneste, fortælling, konkurrencer, borddækninger, picnic, kogekunst, håndværk, koncerter m.m.

Især busturene rundt til forskellige herregårde var meget populære, og der var flere steder ventelister. Andre steder har man lovet at gentage arrangementerne hurtigst muligt.

41 arrangører tog imod Kulturarvsstyrelsens tilbud om et mindre tilskud. Disse tilskud har især haft stor betydning for mindre arrangementer.

Husmandssted fredes

Efter lang tids søgen er det omsider lykkedes at finde et eksempel på et gammelt statshusmandssted, der er så velbevaret, at det er egnet til fredning.

Det drejer sig om husmandsstedet på Skovbøllingvej 35 i Christianfeld Kommune, der har haft den samme ejer siden opførelsen i 1934. Derfor er det ikke som de fleste andre husmandssteder ændret afgørende siden opførelsen. Kulturarvsstyrelsen og Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur har længe søgt efter et passende eksempel, der havde de værdier, der kunne begrunde en fredning, og Det Særlige Bygningssyn har nu erklæret sig enig i vurderingen af husmandsstedet. Nu

sender Kulturarvsstyrelsen fredningsforslaget i høring.

Skovbøllingvej 35 er et typisk statshusmandssted med et lille stuehus, en mellembygning og vinkelret herpå en avlslænge med både stald og lade. Stuehuset er opført i cementsten og med cementtegl, sådan som disse huse typisk blev bygget.

Husmandsstederne opstod sidst i 1700-tallet, da bønder begyndte at overtage deres fæstegårde som selveje. For at få råd til det frastykkede de en del af jorden til husmandssteder.

Høringsperioden vil vare indtil 21. februar 2005.

Fortsat fra forsiden

"Møns geologi er jo årsagen til, at mange ønsker en nationalpark her. Geologien er forudsætningen for områdets biologiske mangfoldighed, det kulturhistoriske særpræg og kulturmiljøerne. Derfor har man naturligvis tidligt engageret sig med naturhistoriske eksperter fra det lokale museum. Det samme ønsker vi skal ske i ved de øvrige nationalparkprojekter, og så ønsker vi at give museerne bedre betingelser på dette specifikke område, så de bliver endnu bedre i stand til at klare opgaven," siger Hanne Larsen.

Satsningsområdet skal ses som et vigtigt supplement til Skov- og Naturstyrelsens arbejde og Kulturarvsstyrelsens kulturhistoriske perspektiv på nationalparkerne. Og Kulturarvsstyrelsen og det faglige råd for naturhistorie håber at satsningsområdet vil gøre de naturhistoriske museer mere synlige i det hele taget.

"De naturhistoriske museer bidrager med ekspertviden om geologi, biologi og zoologi og supplerer dermed styrelsens kulturhistoriske vinkel på nationalparker med en væsentlig viden om naturgrundlaget", siger Hanne Larsen.

Miljøminister Hans Chr. Schmidt iværksatte i 2003 en række pilotprojekter, der skal afklare, hvordan en dansk model for nationalparker kan udformes. Udspillet fra miljøministeren er en fortsættelse af anbefalinger fra Wilhelm-udvalget, der i 2001 havde udarbejdet rapporten "En rig natur i et rigt samfund", som indeholder en række anbefalinger til at sikre Danmarks natur. I foråret 2004 er der i alt etableret 7 pilotprojekter: Thy, Lille Vildmose, Mols Bjerge, Vadehavet, Nordsjælland, Læsø og Møn. Pilotprojekterne skal aflevere afsluttende rapporter i 2005, hvorefter miljøministeren skal tage stilling til en eventuel nationalparklovgivning.

Kulturarvsstyrelsen deltager i den nationale følgegruppe for nationalparkerne, og indsatsområdet skal ses i sammenhæng med dette engagement.

Atlas for Mors

Kulturarsstyrelsen har i samarbejde med Morsø Kommune udarbejdet Morsø Kulturmiljøatlas.

Kulturmiljøatlasen gennemgår kulturarven på Limfjordens største ø. Det beskriver kultur- og landskabsværdier i kort, fotos, tegninger og gode historier.

Ud over den trykte udgave af atlasen kan man på www.kma-mors.dk finde endnu grundigere beskrivelser og endnu flere fotos, kort og tegninger af alt det, det trykte atlas har i koncentreret form.

Fundamentet i det nye kulturmiljøatlas er en kortlægning og beskrivelse af 30 værdifulde kulturmiljøer på øen og en registrering og vurdering af ca. 8.200 bygninger på Mors opført før 1940. Beskrivelsen af disse bevaringsværdier er tilgængelig i form af en database, som står til rådighed for borgerne, kommunen og andre med interesse for kulturarven i by og på land.

Kulturmiljøatlas Mors består med andre ord af tre elementer: bogværk, hjemmeside og database.

Atlasen er blevet til gennem et samarbejde med en følgegruppe, som består af politikere og ansatte fra Morsø Kommune, repræsentanter fra Viborg Amt, bevaringsforeninger og interesseorganisationer m.fl. Desuden har der været et godt samarbejde med Morslands Historiske Museum. Følgegruppen skal sikre projektet lokal forankring.

Atlasen kan bruges af alle med interesse for Mors. Men frem for alt skaber det et særdeles godt grundlag for kommunen og borgerne for at få en debat om kulturarv og bevaring fremover.

Der er udgivet 73 atlas i Danmark. Næste atlas bliver for Gentofte.

Rekord i interesse for digitale projekter

30 danske kulturinstitutioner har søgt om støtte til et digitalt formidlingsprojekt. Det er det største antal nogensinde. Projekterne spænder fra tredimensionel formidling af en vikingeborg, over netbaserede designlaboratorier til opbygning af et virtuelt symfoniorkester, hvor enhver kan komme med i orkestret.

Pengene søges fra Kulturarsstyrelsens Kulturnet Danmark-pulje, der støtter udviklingen af nye formidlingsformer på internettet og digitale projekter, der går på tværs af kulturinstitutionerne.

I alt er der 3,7 mio. kr. i puljen, og der er kommet ansøgninger ind for 15 mio. kr.

Der er meget stor forskel på ansøgningerne. Sjællands Symfoniorkester står for den største enkeltansøgning med 1.052.500 kr. til et projekt, der skal udbrede interessen for symfoniorkestrets lyd, dets instrumenter og musikens mange lag. Det vil de opnå ved digitalt at føre brugeren midt ind i orkestret og i musikken i en kombination af 3D-lyd og 3D-skærm. Den mindste ansøgning er på 29.000 kr. fra Århus Symfoniorkester, der ønsker at opbygge en kontaktplatform og en webclub, der henvender sig til unge, på nettet.

Ansøgningerne bliver behandlet af Det Rådgivende Udvalg for Kulturnet Danmark-puljen, der herefter indstiller, hvilke projekter Kulturarsstyrelsen bør støtte. Kulturarsstyrelsens endelige afgørelse ventes klar i slutningen af året.

De ansøgende institutioner er: Arkitektskolen i Aarhus; Bornholms Kunstmuseum, Center for Designforskning, Danmarks Mediemuseum, Danmarks Teaterforeninger, Dansk Center for Herregårdsforskning, Designskolen Kolding, Det Danske Kunstindustrimuseum, Det Jyske Musikonservatorium, Det Kongelige Bibliotek, Det Kgl. Danske Kunstakademi, Det Kgl. Teater, De Danske Kongers Kronologiske Samling, Golden Days in Copenhagen, Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, J.F. Willumsens Museum, Kvindemuseet i Danmark, Københavns Erhvervsakademi, Museet ved Trelleborg,

Nationalmuseet, Naturama – Zoologisk Museum Svendborg, Nordjyllands Historiske Museum, Nordjyllands Kunstmuseum, Odense Bys Museer, Sjællands Symfoniorkester, Steno Museet, Struer Museum, Thorvaldsens Museum, Århus Bymuseum, Aarhus Symfoniorkester.

Næste gang, Kulturnet Danmark-puljen skal fordeles, er i 2005. Men allerede nu kan man tilbyde institutionerne kvalificering af projektforslag, før man skriver ansøgningen. Formålet er at få bedre ansøgninger og bedre digitale formidlingsprojekter. Man kan få umiddelbar respons på en løs idé eller få en mere grundig tilbagemelding på et skriftligt oplæg. Kontakt: Jakob Hansen, jha@kuas.dk, eller Hans Møller Jensen, hmj@kuas.dk, på Kulturarsstyrelsen.

Århus-atlas på nettet

Kommuneatlasen for Århus, der udkom som to trykte bind i 1997, er nu også blevet tilgængeligt via internettet. Århus Kommune, som var medudgiver af det trykte atlas, har stået for digitaliseringen.

Fra internetadressen www.aarhus-kommuneatlas.dk er der adgang dels til tekst, fotos og kort fra det trykte atlas, dels til en elektronisk registrering af de enkelte bygninger. I forbindelse med udgivelsen i 1997 blev ca. 21.000 bygninger fra før 1940 registreret, og dette materiale har ikke været offentliggjort før.

På den nye hjemmeside kan man søge på en bestemt adresse, se et billede af ejendommen og få oplyst, hvilken bevaringsværdi huset har på en skala fra 1 til 9. I mange tilfælde hører der også en beskrivelse med. Man kan endvidere se bygningens placering på et kort, og endelig er der links til ejendomsdata på Den Offentlige Informationsserver og til ejendomsvurderingen hos Told & Skat.

Hammerværk fredes

Et af Danmarks tidligste industrianlæg, Godthaab Hammerværk, er nu indstillet til fredning.

Anlægget ligger ved Guldbæk, 7 km sydvest for Aalborg. Det er vandkraften fra Guldbækken, der har været grundlaget for den tidlige industrivirksomhed. Vandkraften kunne drive hammerværket, der fremstillede redskaber, såsom skovle, river, økser og leer. Produktionen har også omfattet forarbejdning af træ til skæfter og montering af delene. Man producerer stadig skæfter på stedet, mens smedning og montering er ophørt.

Kulturarvsstyrelsen har stillet forslag om fredningen, og Det Særlige Bygningssyn finder, at anlægget især har de kulturhistoriske, herunder arkitekturhistoriske værdier, der kan begrunde en fredning. Fredningen sendes nu i høring.

Kraften fra Guldbækken blev oprindeligt brugt til at drive en papirmølle, der blandt andet fremstillede det papir, som C.W. Obel brugte til at indpakke sine tobaksvarer. I 1858 købte snedkermester Christian Zink den lille fabrik og brugte kraften til et mindre hammerværk, der kunne producere redskaber og værktøj.

10 år efter købte han Ridemandsmølle og fik eneret til vandkraften. Han anlagde den 700 m lange kanal for at øge vandets faldhøjde fra ca. 2 til 8 m ved hammerværkets vandmølle. Dermed kunne han erstatte det gamle vandhjul med en mere effektiv turbine. Derefter voksede fabrikken voldsomt og blev omdrejningspunkt for byen Godthåb, der af samme grund blev tilsluttet den nu

nedlagte Nibe-bane. I dag kan man stadig følge anlæggets gradvise udbygning på grund af bygningernes irregulære sammensætning, højder og indbyrdes placeringer. De produktionsprocesser, der har behovet mest kraft, blev placeret nærmest turbinen. De svære hamre nærmest, de lettere træforarbejdningsmaskiner længere væk, og lagerbygningerne længst væk. Ejerens bolig fra 1872 ligger i tilknytning til produktionsbygningerne.

Hammerværket har overlevet, fordi en gruppe lokale entusiaster har istandsat og vedligeholdt bygninger og maskiner. De har et samarbejde med Aalborg Historiske Museum om at drive værket som museum, der forsøger at bevare fabriksanlægget og kulturmiljøet som en helhed. Der er rejst naturfrednings sag på opstemning, vandløb, kanal, jernbanetrace med mere. Desuden arbejder Aalborg Kommune på en bevarende lokalplan for en del af bygningerne og bebyggelsen, som ikke indgår i fredningsforslaget.

Fredningsforslaget omfatter turbine-tårnet fra 1894, kedelhuset fra 1897, smedjen med maskiner fra 1915, en smedje fra 1902 og en tørrelade fra 1913. Ifølge Aalborg Kommuneatlas er der tale om "egnens bedst bevarede anlæg fra industrialiseringens tid".

Det Særlige Bygningssyn finder i den konkrete sag samspillet mellem bygningsfredning, bevarende lokalplan og naturfredning som eksemplarisk måde at sikre det samlede bevaringsværdige kulturmiljø. Se også hammerværkets hjemmeside:

www.godthaab-hammervaerk.dk

Nyt fælles magasin fremrykket

Folketingets Finansudvalg tiltrådte 4. november et aktstykke, som fremrykker byggeriet af et nyt fællesmagasin i Århus til Statsbiblioteket og Erhvervsarkivet. Projektering og opførelse var planlagt til at foregå i 2005-2007.

Nu kan selve projekteringen iværksættes i slutningen af i år med igangsætning af udbud af byggeriet som totalentreprise inden nytår. Byggestart forventes i løbet af 2005, og magasinet skal tages i brug allerede i slutningen af 2006. Desuden godkendte Finansudvalget vilkårene for erhvervelse af byggegrunden til magasinet, der skal ligge i Skejby i Århus's nordlige udkant.

Der er afsat 60 mio. kr. til at bygge nyt fælles magasin i Århus

Projektet var anbefalet i Rapport om udredning om bevaring af kulturarven. Kulturarvsstyrelsen blev inddraget i planlægningen af byggeriet, da den blev igangsat i begyndelsen af i år, og det er det første byggeprojekt, Kulturarvsstyrelsen fra grunden varetager tilsynet med efter at fået ansvaret for byggesagsstyringen på Kulturministeriets område.

Projektet gennemføres som et fælles-projekt mellem Statsbiblioteket og Erhvervsarkivet. Styrelsen er med i styregruppen, som har projektets bygherre, Statsbiblioteket, som formand.

Skattejagt på Historiens Dag

Ud i historien.

Sådan vil opfordringen lyde i dagene op til Historiens Dag 2005. For på selve dagen - søndag 22. maj - skal børn, forældre, bedsteforældre og oldeforældre ud i historien for at høre fortællinger om kulturarven.

Kulturarvsstyrelsen er nu klar med rammen for den første Historiens Dag i Danmark. Det bliver en Historisk Skattejagt. Målet er, at alle mulige arrangører over hele landet vil oprette hundredvis af historiske "poster", hvorfra man dagen igennem kan se, høre, mærke, dufte og opleve fortællinger om lige netop dette steds kulturarv. Børnene får et postkort, hver gang de har oplevet en ny post, og med tilstrækkelig mange postkort kan de få diplom og blive udnævnt til 'Historiens Ambassadør'.

Kulturarvsstyrelsen udsender i disse dage materiale til en lang række institutioner for at opfordre dem til at arrangere spændende poster - enten for sig selv eller i samarbejde med andre i lokalområdet. Derudover opfordrer man alle tænkelig

interesserede til at arrangere andre former for aktiviteter på dagen, f.eks. byvandring, rundvisninger i historiske bygninger, teaterforestillinger, opvisninger, rollespil, højtlesning osv. Også efter den slags arrangementer kan børnene få tildelt postkort.

Kulturarvsstyrelsen står for den landsdækkende markedsføring af Historiens Dag, men finansierer ikke arrangementerne, der som hovedregel skal være gratis. Styrelsen udarbejder informationsmateriale, postkort og diplomer, som arrangørerne kan bestille. Styrelsen etablerer også en hjemmeside med en elektronisk arrangementskalender, så man kan få overblik over dagens udbud af aktiviteterne, efterhånden som de bliver meldt ind. Hjemmesiden ventes at gå i luften i det nye år.

I skolerne kan Historiens Dag begynde længe inden 22. maj. Målet er, at Historiens Dag kan være en slags kulmination på undervisningsforløb i historie og kulturarv, som skolerne måtte finde på. For at inspirere til undervisningsforløb

udsender Gyldendal/Politiken i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen to undervisningsaviser om kulturarven, en til 5.-7. klasse og en til 8.-10. klasse, ungdomsudannelserne og VUC. Samtidig vil Kulturarvsstyrelsen udskrive en essaykonkurrence for børn og unge om kulturarvens betydning for dem. Mere information om konkurrencen kommer senere.

Man kan allerede nu melde sig som interesseret arrangør til poster på Historiens Dag ved at sende en e-mail med en kort beskrivelse til Kulturarvsstyrelsens projektkoordinator for Historiens Dag, Gitte Lildholdt: gli@kuas.dk. Dermed vil man allerede nu begynde at modtage alle vigtige informationer i hele forløbet.

Præmier til de bedste

Kulturarvsstyrelsen præmierer det bedste arrangement på Historiens Dag. Både en enkeltpost-arrangør og et samlet arrangement for et større område kan komme i betragtning. Når man har tilmeldt sit arrangement, vil man snarest muligt modtage information om bedømmelseskriterier, præmie m.m.

Styrelsen undersøger sig selv

Oplever man Kulturarvsstyrelsen som en værdifuld og brugbar myndighed, og lever styrelsens betjening og service op til brugernes krav?

Disse spørgsmål vil Kulturarvsstyrelsen forsøge at finde svar på i en bruger- og interessentundersøgelse, der nu er sat i gang. Undersøgelsen skal vise, hvad brugerne synes om styrelsens ydelser på museums-, bygnings- og fortidsmindeområdet. Samtidig sættes en interessentundersøgelse i gang, der skal belyse de nære samarbejdspartneres syn på styrelsen.

"De samlede resultater vil vise os, hvad vi som styrelse skal gøre for at udvikle os i en retning, der svarer til brugernes ønsker og behov. Vi skulle gerne få nogle fingerpeg om, hvor der er mulighed for

at udvikle styrelsens betjening. Derudover vil vi gerne have skabt dialog med interessenterne om styrelsens myndigheds- og tilskudsopgaver," siger sekretariatschef Anne Mette Rahbæk.

Undersøgelsesernes overordnede resultater vil blive bragt på Kulturarvsstyrelsens hjemmeside i januar 2005.

Brugerundersøgelsen vil spørge ud om Kulturarvsstyrelsens information, service/rådgivning og sagsbehandling. Undersøgelsen henvender sig til de direkte brugere af styrelsen. Der er udvalgt ca. 1.500 af de brugere, der har været i kontakt med styrelsen i 2004.

Man vil også undersøge kendskabet til styrelsens website, nyhedsservice,

publikationer og databaser og få en vurdering af styrelsens generelle informationsmaterialer, blanketter/ansøgningskemaer, vejledninger. Ligesom man vil have vurderinger af åbningstider, telefonbetjening, omstilling, personlig vejledning, faglig rådgivning, venlighed, imødekommenhed og dygtighed.

I interessentanalysen skal der skabes overblik over Kulturarvsstyrelsens nære eksterne interessenter. Det skal skabe klarhed over, hvordan styrelsen bedst kan øge kulturarvens synlighed, og om interessenterne er enige i styrelsens målsætninger. Endelig skal det belyses, om styrelsen opfattes som en åben styrelse med høj troværdighed, der tager ansvar og nye initiativer.